

Силабус курсу

Податкова система

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

ППП

Керівник курсу

к.е.н., доцент Дерманська Людмила Василівна

Контактна
інформація

l.dermanska@wunu.edu.ua +380680496974

Опис дисципліни

Курс «Податкова система» охоплює теоретичні засади та практичні основи оподаткування, порядок нарахування та сплати всіх видів податків та зборів (обов'язкових платежів), які справляються в державі, функції та завдання органів контролюючих органів у сфері оподаткування.

Головним завданням курсу «Податкова система» є вивчення студентами теоретичних та методичних питань справляння податків і зборів, принципів організації діяльності податкової роботи в державі, елементів і методик розрахунку податків і зборів.

Структура курсу

Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Засади організації податкової системи України.	Засвоїти необхідність і сутність існування податків в ринковій економіці. Навчитись розуміти значення та визначати раціональні вектори проведення податкової системи держави Соціально-економічний зміст та функції податків. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Види прямих та непрямих податків: їх характеристика.	Тестові завдання, питання
4/4	Тема 2. Податкова політика і податкова система	Освоїти основні засади податкової політики та принципи побудови податкової системи Податкова політика держави. Основні принципи формування податкової політики. Критерії реалізації податкової політики. Поняття і структура податкової системи. Наукові основи побудови податкової системи. Основні принципи оподаткування.	Тестові завдання, питання
4/4	Тема 3. Організація діяльності	Вивчити повноваження контролюючих органів у сфері оподаткування та вміти їх застосовувати. Основи та організація податкової роботи, її	Тестові завдання, питання

	контролюючих органів у сфері оподаткування і податкової роботи	основні елементи. Державна податкова служба України: організаційна структура і функції. Основи адміністрування податків і зборів.	
4/4	Тема 4. Податок на додану вартість	Засвоїти практику нарахування та сплати ПДВ Сутність податку на додану вартість, його виникнення та розвиток. Платники податку на додану вартість. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Добровільна реєстрація платників податку. Порядок реєстрації платників податку. Анулювання реєстрації платника податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Розміри ставок податку.	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 5. Акцизний податок	Засвоїти практику нарахування та сплати акцизного податку Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань.	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 6. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання	Оволодіти навиками нарахування та сплати митних платежів при переміщенні товарів через митний кордон. Економічна сутність та призначення мита. Класифікація мита. Мито як джерело доходів державного бюджету і регулятор міжнародного бізнесу та процесів споживання. Платники і ставки мита. Порядок і методика сплати мита.	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 7. Податок на прибуток підприємств	Засвоїти практику нарахування та сплати податку на прибуток підприємств Платники і ставки податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Доходи, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування.	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 8. Податок на доходи фізичних осіб	Засвоїти практику нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 9. Екологічний податок	Засвоїти практику нарахування та сплати екологічного податку Платники екологічного податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Ставки екологічного податку. Пільги щодо сплати екологічного податку.	Тестові завдання, питання, практичні завдання

4/4	Тема 10. Спеціальні податкові режими	Оволодіти навиками в сфері спеціальних податкових режимів. Особливості справляння єдиного податку юридичними і фізичними особами. Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставки податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати.	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/2	Тема 11. Рентна плата	Засвоїти практику нарахування ренти Основи та мета встановлення рентної плати. Види рентної плати та особливості її нарахування та сплати	Тестові завдання, питання, практичні завдання
4/4	Тема 12. Місцеві податки і збори	Засвоїти практику нарахування та сплати місцевих податків і зборів Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Туристичний збір.	Тестові завдання, питання, практичні завдання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бечко П.К., Власюк С.А., Бечко В.П., Шумило Т.В. Принципи справедливості та їх відображення при оподаткуванні суб'єктів господарювання у вітчизняній податковій системі. *Бізнес-Інформ.* 2021. № 3. С. 156-161.
2. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Податкова система : навч. посіб. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : НУБіП України, 2021. 633 с.
3. Валігура В.А. Сучасні тенденції гармонізації ПДВ у країнах Європейського Союзу. *Фінанси України.* 2022. № 3. С. 22-37.
4. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручник. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
5. Воронська О.О. Податки в Україні: навчальний курс. Від теорії до практики: підручник. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 471 с.
6. Дерманська Л. В. Пріоритетність зовнішньо-економічної діяльності України в контексті імпорту. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка.* Вип.5. Херсон. Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.31-38. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/128>
7. Дерманська Л. В. Зовнішньо-економічна діяльність України: фіскальні наслідки. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* Том 32 (71). № 3, 2021. С.8-12 URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/32_71_3/4.pdf
8. Дерманська Л. В. Оцінка фіскальної ефективності митної політики України. *Економіка та суспільство.* 2022. № 38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1282> (фахове видання)
9. Котенко А. Принципи податкового законодавства як вихідні засади побудови податкової системи *Право України.* 2020. № 4. С. 43-56.
10. Крисоватий А.І., Валігура В.А. Новації та напрями вдосконалення податкового законодавства України в умовах воєнного стану. *Фінанси України.* 2022. №6. С. 33-53.
11. Лещук Г.В., Івасюк Н.Б. Податкова система України в умовах пандемії COVID-19: сучасні реалії та прогнози. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2020. Вип. 33(1). С. 87-92.
12. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Податкова система» для студентів усіх форм навчання спеціальностей 071 «Облік та оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/уклад. Л. Дерманська. Чортків: Поліграфіст, 2020. 49 с.

13. Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни «Податкова система» для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», Чортків. 2024.
14. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
15. Непран А. В., Тимченко І. Є., Левчук О. М. Податкова система: практикум. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. 255 с.
16. Олейнікова, Л. Г. Формування конкурентоспроможних податкових систем : монографія К. : Мокшанов В. В., 2022. 536 с.
17. Податковий кодекс України: закон України від 2.12.2010 р. № 2755- VI із змін., внес. згідно із Законами України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
18. Сідляр В. В., Валігура В. А. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. Ефективна економіка. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9173>
19. Соколовська А.М. Оцінка наслідків реформування податкової системи України в контексті показників податкового навантаження. Бізнес Інформ. 2020. № 7. С. 214-223.
20. Ткачик Ф.П., Валігура В.А., Дмитрів В.І. Фіскально-регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб. Економіка та суспільство. 2021. Випуск 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/602/576>
21. Шуневич А.С. Фіскальна ефективність акцизного податку як складова оптимізації системи непрямго оподаткування. Облік і фінанси. 2020. № 4. С. 82-88.
22. Andrii Krysovatyi, Volodymyr Valihura, Inna Hutsul, Fedir Tkachyk, Volodymyr Dmytriv. Fiscal Aspects of the Functioning of the Electronic Declaration System of Citizens' Income and Property in Ukraine. 2020 10th International Conference on Advanced Computer Information Technologies. September 16-18, 2020 Deggendorf, Germany. P. 533-536.
23. Andriy Krysovatyu, Anatolii Lutsyk, Nataly Synyutka. Influence of Time Lags on the Efficiency of Fiscal Poolicy in Ukraine. 2019 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT) (5-7 June 2019, Ceske Budejovice, Czech Republic), P. 380-383.
24. Krysovatyu, A., Tymchenko, O., Fedosov, V., Silchenko, M. Taxation, economic growth and welfare in a low-income country. Economic Annals-XXI. 2020. 181(1-2). P. 44-56.
25. The People's Republic of China Tax Facts and Figures 2020 URL:<https://www.pwccn.com/en/tax/publications/people-republic-of-china-tax-facts-2020.pdf>

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Державний сайт ДПС України. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Державний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Державний сайт ДМС України. URL: <https://customs.gov.ua/en/>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Податкова система» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Податкова система” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 6 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-6 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 6 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 7-12 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється практичне завдання макс. 100 балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.	Теоретичне питання – макс 20 балів Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Задача 1 – макс. 25 балів Задача. 2 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)